

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

MEVROUW KUIPERS-RIETBERGPLEIN
(ONG.)

TE WINTERSWIJK

Ecologie

Rapportage quickscan flora en fauna

Mevrouw Kuipers-Rietbergplein (ong.) te Winterswijk

Opdrachtgever	Gemeente Winterswijk Postbus 101 7100 AC Winterswijk
Rapportnummer	5702.001
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	31 januari 2018
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 0314 - 365150 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	J.G. Boogaard, Bsc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	A. Visscher, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	11
	5.3 Overige zoogdieren	13
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	13
	5.5 Ongewervelden	14
	5.6 Vaatplanten	14
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	15
	6.1 Broedvogels	15
	6.2 Vleermuizen	16
	6.3 Overige zoogdieren	17
	6.4 Overige soort(groep)en	18
	6.5 Overzicht jaarrond beschermde functies	18
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	19
	7.1 Natura 2000	19
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	21

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Winterswijk opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan het Mevrouw Kuipers-Rietbergplein (ong.) te Winterswijk.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000 gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

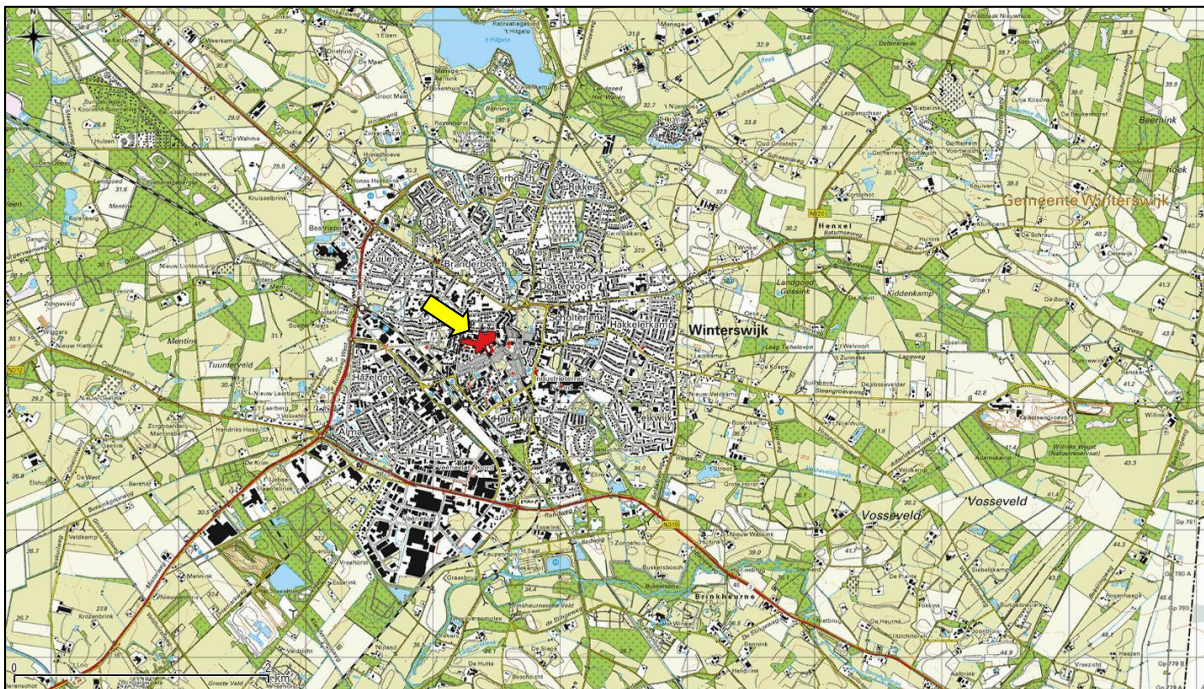
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2.4 ha) ligt aan het Mevrouw Kuipers-Rietbergplein (ong.), gelegen in de kern van Winterswijk. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

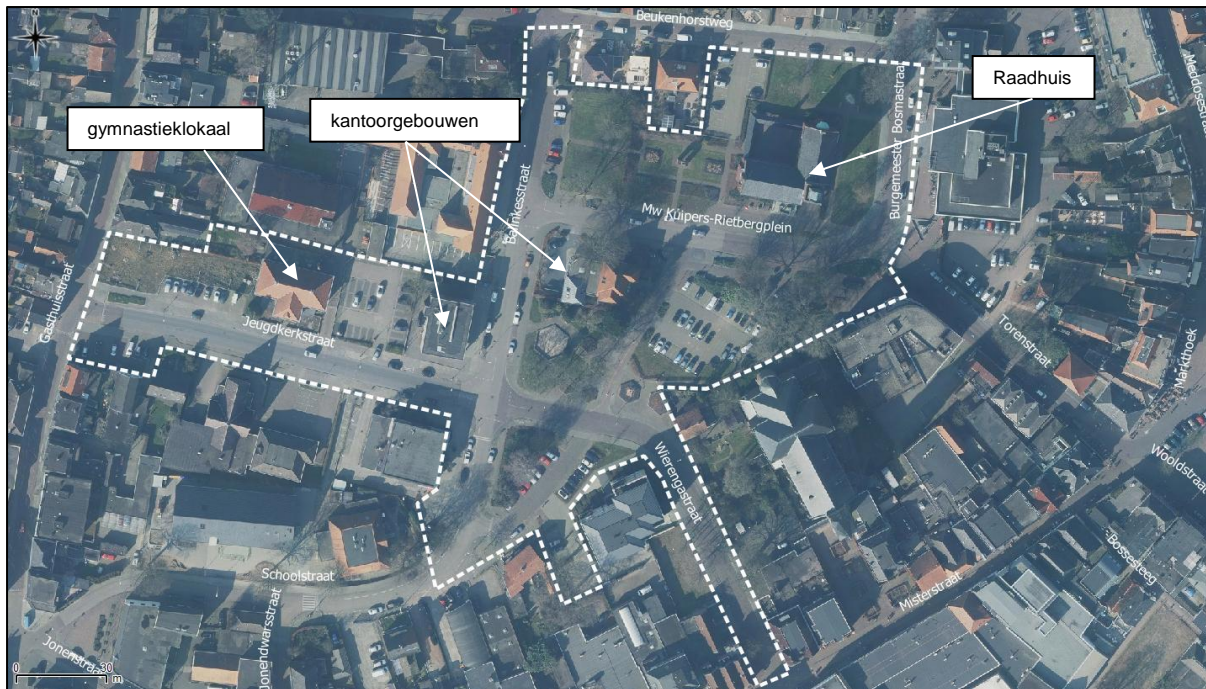
Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 41E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 246.385$, $Y = 443.470$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met het Raadhuis (VVV Winterswijk), twee kantoorgebouwen en het voormalige gymnastieklokaal Eucalypta. Het onbebouwd deel van de onderzoekslocatie betreft voornamelijk bestrating, verharding en een zevental kleine parkeerterreinen. Daarnaast zijn in het midden en het oosten van de onderzoekslocatie een aantal hoge bomen aanwezig met ondergroei van groenblijvende struiken zoals taxus, hulst en rododendrons. Rondom het Raadhuis ligt een siertuin, gazon, een aantal lage beukhagen en 4 grote loofbomen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto (2014) van de onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Zicht richting de VVV Winterswijk, gezien vanaf de Balinkesstraat.

Figuur 4. Sierbeplanting ter hoogte van het Raadhuis.

Figuur 5. Te slopen gymnastieklokaal aan de Jeugdkerkstraat met hoge spar.

Figuur 6. Groenblijvende vegetatie en hoge berk bij de splitsing van de Balinkesstraat en de Schoolstraat.

Figuur 7. Bomen en hoge spar aan de Schoolstraat.

Figuur 8. Boom en gazon ten noorden van het Raadhuis.

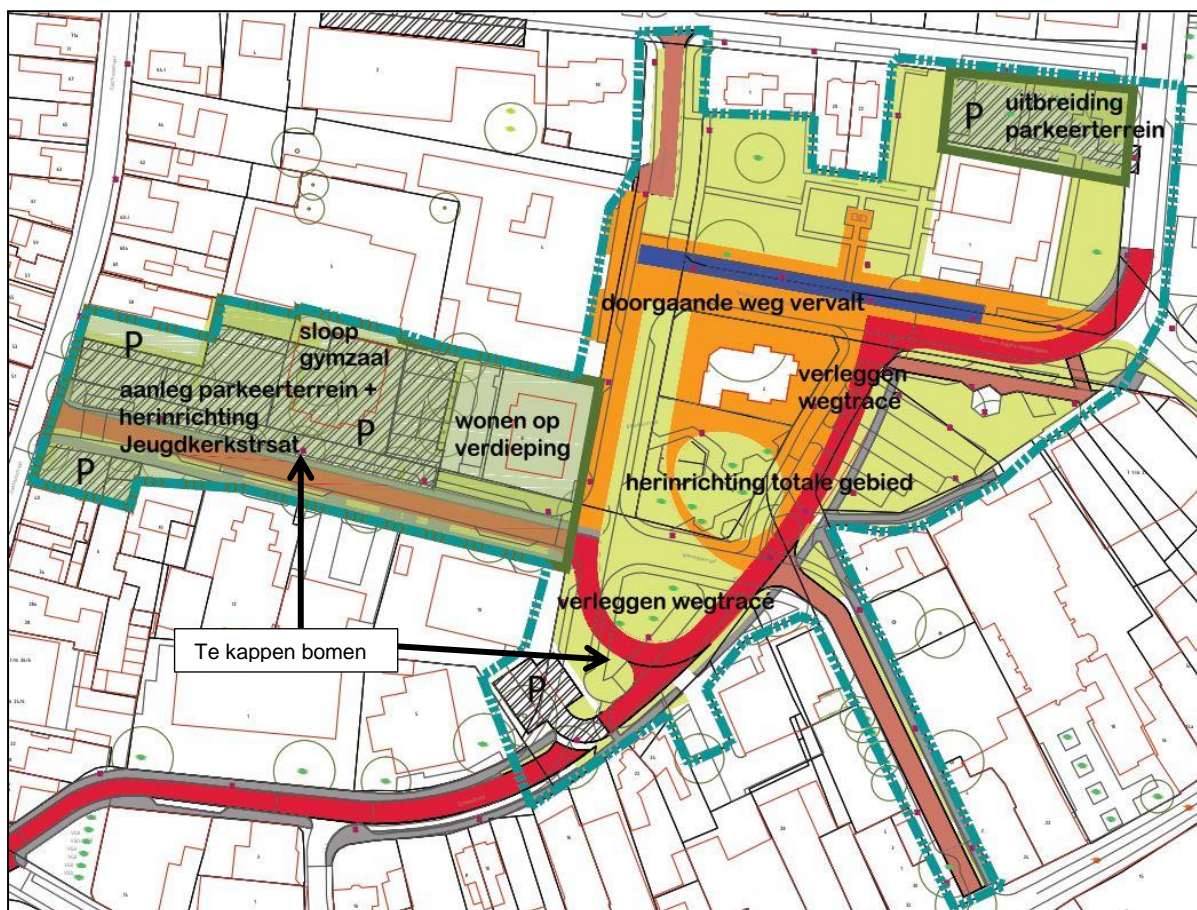
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de wegenstructuur en de parkeerplaatsen aan te passen.

Het huidige Mevrouw Kuipers-Rietbergplein zal worden verlegd. De huidige verspreid liggende parkeerplaatsen worden gecentraliseerd aan de Jeugdkerkstraat, en achter het Raadhuis. Voor de nieuwe parkeerterreinen moet een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen.

De bebouwing op de onderzoekslocatie, met uitzondering van het gymnastieklokaal aan de Jeugdkerkstraat, blijft ongewijzigd. Het voormalig gymnastieklokaal zal worden gesloopt. Hiervoor is door Staring advies aanvullend ecologisch onderzoek naar vleermuizen, gierzwaluw en steenmarter uitgevoerd. Vanuit de Provincie Gelderland is een ontheffing verleend in het kader van de Wet natuurbescherming voor de aanwezigheid van één paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis.

In figuur 9 is een inrichtingsschets van de onderzoekslocatie weergegeven. Voor de groen omkaderde gebieden zal een bestemmingsplanwijziging worden uitgevoerd. Het overige deel van de onderzoekslocatie betreft herinrichting zonder bestemmingsplanwijziging. Met de voorgenomen werkzaamheden blijven alle bomen behouden, op de boom voor de gymzaal en één boom op de splitsing tussen de Schoolstraat en Balinkesstraat na. Deze bomen zullen verwijderd worden.

Figuur 9. Inrichtingsschets van de onderzoekslocatie (bron: gemeente Winterswijk 2017). De pijlen geven de twee te kappen bomen aan.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 12 december 2017. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Bomen zijn gecontroleerd op holtes en spleten, die kunnen dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor beschermde soorten.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, en buiten de bebouwde kom gelegen zijn. In bijlage 1 (tabel V) wordt de wetgeving nader toegelicht. Omdat de gehele onderzoekslocatie binnen de bebouwde kom gelegen is, kan dit onderwerp buiten beschouwing gelaten worden.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de onderzoekslocatie kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw, ransuil, bosuil en slechtvalk. Van deze soorten kan de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. Deze soort broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals hoge kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen dergelijke gebouwen zijn niet aanwezig op de onderzoekslocatie. Ook de gierzwaluw kan op voorhand worden uitgesloten, deze soort broedt enkel in gebouwen. Gezien de bebouwing op de onderzoekslocatie ongewijzigd blijft (op de gymnastiekzaal na die door Staring Advies is onderzocht), kan deze soort verder buiten beschouwing gelaten worden.

Huisumus

De huismus is een algemeen voorkomende broedvogel die op de rode lijst als kwetsbaar vermeld staat. De soort broedt in bebouwing, voornamelijk onder dakpannen. Huismussen hebben een klein territorium waarin ze het gehele jaar verblijven.

De bebouwing op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving is in geschikt als broedlocatie voor huismussen. Ook zijn er waarnemingen van huismussen bekend binnen 100 meter van de onderzoekslocatie (NDFP). De bebouwing op de onderzoekslocatie blijft ongewijzigd, op het gymnastiek lokaal na, hiervoor is al een ontheffing verleend. Daarom zullen de voorgenomen werkzaamheden geen invloed hebben op mogelijk aanwezige huismusnesten op de onderzoekslocatie.

Huismussen gebruiken de nesten behalve voor broeden ook als slaapplek. Echter soms maken ze ook gebruik van vegetatie in de nabije omgeving van de nestlocatie als (gezamenlijke) slaapplek. Tijdens het veldbezoek op 12 december 2017 zijn geen huismussen vastgesteld. Echter is het niet volledig uit te sluiten dat de begroeiing die direct naast bebouwing staat, onderdeel is van het functionele leefgebied van de huismus (zie hoofdstuk 6).

Ransuil

Op de onderzoekslocatie staan twee naaldbomen die geschikt zijn als winterroestplaats en broedlocatie voor ransuilen. Deze bomen bevinden zich naast de voormalige gymnastiekzaal aan de Jeugdkerkstraat en in het centrale deel naast het kantoorpand op Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2.

De boom nabij de gymnastiekzaal wordt met de voorgenomen werkzaamheden verwijderd. Deze boom was tijdens het veldbezoek goed te inspecteren op de aanwezigheid van ransuilen en sporen. Het is uit te sluiten dat boom naast de gymnastiekzaal door ransuilen wordt gebruikt als winterroestplaats. Op het moment van het veldbezoek zijn ransuilen reeds aanwezig op dergelijke plaatsen. Vanwege het ontbreken van ransuilen en sporen kan deze functie van de boom worden uitgesloten. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op een broedgeval zoals nesten, uitwerpselen, braakballen en veren. Een broedlocatie in de boom nabij de gymnastiekzaal is daarmee uit te sluiten.

Figuur 10. Dichte spar naast het kantoor aan Mevrouw Kuipers-Rietbergstraat 2.

De boom aan Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2 (zie figuur 10) was vanwege de dichte structuur van de boom en de groei van klimop niet goed te beoordelen op de aanwezigheid van dieren en nesten. Onder de boom zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van ransuilen zoals braakballen en uitwerpselen. Echter in het najaar van 2017 is een ransuil binnen 100 meter van de onderzoekslocatie waargenomen (NDFF) waardoor met zekerheid vastgesteld is dat deze soort in de omgeving voorkomt. Een functie van de boom voor ransuilen is vanwege het voorkomen van de soort in de omgeving, in combinatie met het niet volledig kunnen beoordelen van de boom, niet op voorhand uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Ransuilen gebruiken veelal oude nesten van zwarte kraai en ekster om te broeden. Op een afstand van 15 meter ten zuiden van de eerder benoemde spar aan de Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2, staat een Robinia die een eksternest bevat. Er zijn uit de NDFF geen waarnemingen bekend die duiden op een recent gebruik van het nest door eksters. Er zijn geen waarnemingen bekend die duiden op een mogelijke broedlocatie van ransuilen (NDFF) maar vanwege het voorkomen van de soort in de omgeving is een functie als broedlocatie voor dit nest niet volledig uit te sluiten.

5.1.2 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan onderdak bieden aan broedvogelsoorten zoals heggenmus, merel en roodborst. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten, bosuil en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster, en zwarte kraai.

Bosuil

Op de onderzoekslocatie zijn de afgelopen twee jaar 2 waarnemingen bekend van de bosuil, ten noorden van het Raadhuis (NDFF). Bosuilen gebruiken grote holtes in loofbomen, veelal in bosgebieden, om in te broeden. Omdat dergelijke bomen op de onderzoekslocatie ontbreken is een broedlocatie van bosuilen hier uit te sluiten. De waarneming betreft waarschijnlijk een rondzwervend exemplaar.

Ekster

In het centrale deel van de onderzoekslocatie, ten zuiden van Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2 bevindt zich een eksternest in een Robinia.

Het betreft hier een algemeen voorkomende soort, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid heeft. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat het nest van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Met de voorgenomen werkzaamheden blijft deze boom behouden. Mochten de inrichtingsplannen wijzigen waardoor de boom toch verwijderd zal moeten worden is het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 11. Eksternest in boom, nabij een kantoorgebouw aan Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2.

5.2 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsatlas (NDFF) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geïnspecteerd op de geschiktheid voor gebouwbewonende vleermuizen. Het is dan ook niet uit te sluiten dat de bebouwing op de onderzoekslocatie verblijfplaatsen van vleermuizen bevat. Omdat de bebouwing, op de gymnastiekzaal na, ongewijzigd blijft zullen er geen verblijfplaatsen aangetast worden met de voorgenomen werkzaamheden. Uit nader onderzoek door Staring Advies is gebleken dat de gymnastiekzaal een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevat. Deze functie wordt buiten de onderzoekslocatie in een ander gebouw gecompenseerd, hiervoor is een ontheffing verleend (Provincie Gelderland 2017).

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, wat kan dienen als potentiële vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Op de onderzoekslocatie is één boom aangetroffen met holtes die kunnen dienen als vaste rust- of verblijfplaats van boombewonende vleermuizen. Een functie als zomerverblijf of paarverblijf is in dergelijke holtes mogelijk. Daarnaast zijn er aan de zuidkant, net buiten de begrenzing van de onderzoekslocatie nog twee bomen aangetroffen die holtes bevatten. In figuur 12 zijn de locaties van deze bomen weergegeven.

Figuur 12. Locaties van holtebomen op en nabij de onderzoekslocatie.

Het is niet bekend wat de huidige functionaliteit van deze bomen voor vleermuizen is. Met de voorgenomen werkzaamheden blijven deze bomen behouden, waardoor geen overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming optreden. Zodra deze bomen en diens wortels bij de voorgenomen herinrichting toch gekapt of beschadigd worden kan sprake zijn van verstoring en vernietiging van een vaste rust- en verblijfplaats van boombewonende vleermuizen (zie hoofdstuk 6).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Binnen enkele meters van de onderzoekslocatie zijn twee bomen aangetroffen die holtes bevatten. Het is niet bekend wat de huidige functionaliteit van deze bomen voor vleermuizen is. Met de voorgenomen werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met deze bomen om mogelijk verstoring en/of vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te voorkomen (hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen. Dit kunnen algemeen voorkomende soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger zijn. Vanwege de aanwezigheid van oude gebouwen zoals het Raadhuis, postkantoor en de kerk is de aanwezigheid van de gewone grootoorvleermuis te verwachten. Gewone grootoorvleermuizen zijn meer dan andere soorten sterk afhankelijk van foerageermogelijkheden in de directe omgeving van de verblijfplaats.

Met de functie als foerageergebied voor vleermuizen zal rekening gehouden moeten worden. Door de voorgenomen ingreep hoeft het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, zolang het areaal openbaar groen op de onderzoekslocatie behouden blijft. Het is daarvoor noodzakelijk dat groenstructuren met grote bomen en een deel van de vegetatie behouden blijft (zie hoofdstuk 6).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door het mogelijke verwijderen van enkele aanwezige bomen worden geen vliegroutes aangetast. De relatief hoge bebouwing in op de onderzoekslocatie zorgt voor goede oriëntatiepunten om te vliegen voor vleermuizen. Ondanks het mogelijk verdwijnen van bomen blijven veel oriëntatiemogelijkheden beschikbaar, zodat aantasting van vliegroutes niet aan de orde is.

5.3 Overige zoogdieren

Het grootste deel van de zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor in de omgeving van de onderzoekslocatie: eekhoorn, steenmarter, boommarter, das en grote bosmuis.

De hoge spar op de onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge boom op de onderzoekslocatie kon door het dichte bladerdek niet goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Daarnaast is de eekhoorn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie veelvuldig waargenomen. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van eekhoorn in deze betreffende spar kan niet worden uitgesloten (hoofdstuk 6).

De overige bomen op de onderzoekslocatie konden wel goed worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Deze zijn niet aangetroffen, waardoor vaste rust- of verblijfplaatsen in deze bomen uit te sluiten zijn.

Vaste rust of verblijfplaatsen van steenmarter zijn mogelijk aanwezig in de bebouwing van de onderzoekslocatie. Echter doordat de bebouwing ongewijzigd blijft zullen er geen verblijfplaatsen van steenmarter worden aangetast.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt (boommarter, das, grote bosmuis), is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat in combinatie met de ligging van de onderzoekslocatie in de bebouwde kom kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt in beperkte mate geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingrepen echter niet aangetast.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de regio de hazelworm en levendbarende hagedis voor. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarnemingen van de streng beschermde hazelworm en levendbarende hagedis, hebben betrekking op de nabij gelegen bosgebieden in de omgeving van Winterswijk.

Amfibieën

Volgens algemene verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in het deel van Nederland waar de onderzoekslocatie ligt, de volgende soorten te verwachten: kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker, boomkikker, poelkikker en bruine kikker.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten.

De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad beschutting vinden tussen de beplanting. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming.

De onderzoekslocatie beschikt niet over geschikt voortplantings- en landhabitat voor de streng beschermde kamsalamander, boomkikker en poelkikker. Ook niet in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Het voorkomen van deze soorten in de regio heeft betrekking op de natuurgebieden die zich in de omgeving van Winterswijk bevinden.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding, gazon, sierbeplanting en groenblijvende vegetatie, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Er is geen geschikt habitat voor beschermde vaatplanten aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus

De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving ervan.

Op de onderzoekslocatie is het niet volledig uit te sluiten dat de groenblijvende vegetatie langs de bebouwing van de Balinkesstraat 1 en Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2 op de onderzoekslocatie plaatselijk een functie heeft als slaapplek, vluchtplek of kwetterplek voor huismussen. Het behouden van een deel van de groenblijvende vegetatie verspreid langs de bebouwing op de onderzoekslocatie is voldoende om de functionaliteit voor de huismus te behouden. Nader onderzoek naar de functionaliteit en een eventuele ontheffingsaanvraag wordt niet noodzakelijk geacht indien aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Ransuil

De ransuil is een beschermd inheemse diersoort als bedoeld in de Vogelrichtlijn. De ransuil staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2017). De nesten van ransuilen zijn het hele jaar beschermd. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving ervan.

De ransuil valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Volgens artikel 3.1 lid 2 is het verboden opzettelijk nesten en rustplaatsen te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen.

De ransuil heeft twee relevante typen vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Dit zijn:

- de plek die als nest gebruikt wordt (voortplantingsplaats)
- plaatsen die ransuilen gebruiken als roestplaats in de winterperiode

Tijdens het veldbezoek kon niet uitgesloten worden dat de spar aan het Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2 een functie als vaste rust- of verblijfplaats voor ransuilen heeft. Ook is het niet volledig uit te sluiten dat het eksternest, die in de boom naast de betreffende spar aanwezig is, als broedlocatie gebruikt wordt. Met de voorgenomen werkzaamheden vindt mogelijk overtreding van de Wet natuurbescherming plaats. Overtreding is te voorkomen door de plannen zodanig aan te passen dat de bomen, die mogelijke functies voor ransuilen bevatten, behouden blijven. Indien dit niet mogelijk blijkt is aanvullend onderzoek naar de functionaliteit van de bomen voor ransuil noodzakelijk.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Eén boom op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Met de voorgenomen werkzaamheden blijft deze boom behouden waarmee er geen sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Indien de plannen gewijzigd worden en de boom toch verwijderd zal worden is overtreding van de Wet natuurbescherming mogelijk wel aan de orde. Volgens artikel 3.5 lid 4 is het verboden vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen en te vernielen. Ook wanneer deze niet als zodanig in gebruik zijn.

Momenteel is het niet bekend wat de huidige functie van de boom voor vleermuizen is. Zodra met de voorgenomen werkzaamheden de boom wordt verwijderd, of niet bereikbaar is gedurende de werkzaamheden, vindt er mogelijk overtreding van de Wet natuurbescherming plaats. Overtredingen van verbodsbepalingen zijn te voorkomen door de boom te behouden en daarmee de mogelijke verblijfplaats niet te verstoren. Ook moet de boom tijdens de werkzaamheden bereikbaar blijven, dus geen obstakels of directe verlichting. Indien dit niet mogelijk blijkt zal nader onderzoek naar de functionaliteit van de boom voor boombewonende vleermuizen noodzakelijk zijn.

Daarnaast zijn er binnen enkele meters van de onderzoekslocatie twee holtebomen aanwezig die een mogelijke functie als vaste rust- of verblijfplaats van boombewonende vleermuizen bevatten. Ook van deze bomen is de huidige functionaliteit niet bekend. Het is noodzakelijk dat met de voorgenomen herinrichting deze bomen onbeschadigd blijven zodat mogelijke vaste rust- of verblijfplaatsen niet verstoord worden.

Omdat de onderzoekslocatie veel groenstructuren bevat en gelegen is tussen grote oude gebouwen, kan het een belangrijke foerageerfunctie hebben voor gebouwbewonende vleermuizen, waaronder de gewone grootoorvleermuis. Door het areaal groen op de onderzoekslocatie te behouden zal deze mogelijke functie niet aangetast worden. Indien dit niet mogelijk blijkt is nader onderzoek naar de functie van de onderzoekslocatie als foerageergebied noodzakelijk.

Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuis-onderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtrekking van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een projectplan, dienen vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Gelderland, middels een ontheffingsaanvraag.

6.3 Overige zoogdieren

In de spar nabij de Mevrouw Kuipers-Rietbergplein 2 zijn mogelijk voortplantings- en winternesten van de eekhoorn aanwezig. De eekhoorn valt onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat het verboden is de vaste rust- en verblijfplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

De eekhoorn maakt jaarlijks op een ander plek een nest voor het grootbrengen van de jongen. De nesten zijn beschermd in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. Aan het eind van de herfst worden een aantal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden ook de winternesten op een andere plek gebouwd. De winternesten zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn voor de overwintering. In de winterperiode is de eekhoorn afhankelijk van een veilige schuilplaats en van de wintervoorraad, die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven.

De spar blijft met de voorgenomen werkzaamheden behouden. Indien het behouden van de boom toch niet mogelijk blijkt zal gewerkt moeten worden conform een goedgekeurde gedragscode.

Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode en door het zorgvuldig handelen kan de gunstige staat van instandhouding van de eekhoorn gegarandeerd worden en wordt overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen. Om te voorkomen dat er toch door eekhoorn in gebruik zijnde nesten worden beschadigd of verwijderd, wordt geadviseerd de bomen in de periode van eind september tot half november te kappen. Dit betreft de periode tussen de voortplantingsperiode en de winterperiode.

Indien de kap van bomen met eekhoornnesten niet binnen de aanbevolen periode kan worden uitgevoerd is kap gedurende de voortplantingsperiode en buiten de winterperiode (mei-eind september) een mogelijkheid, mits het een niet in gebruik zijnde nest betreft. Een ter zake kundige dient een controle uit te voeren om te bepalen of het een in gebruik zijnde nest betreft.

6.4 Overige zoogdieren en amfibieën

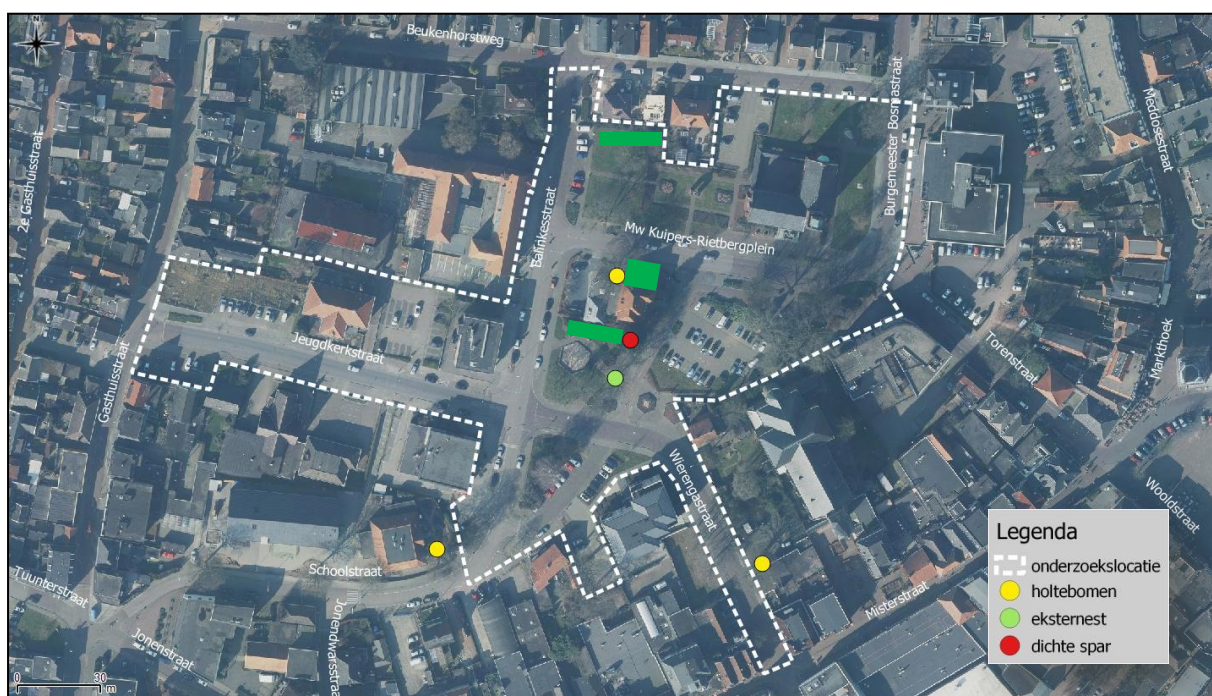
De werkzaamheden kunnen verstrend werken voor amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zich incidenteel op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6.5 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen (reptielen, vissen, ongewervelden en vaatplanten) zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6.6 Overzicht jaarrond beschermde functies

In figuur 13 is een overzicht van de aangetroffen mogelijk jaarrond beschermde functies op de onderzoekslocatie weergegeven. De holtebomen bevatten mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De dichte spar bevat mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen voor eekhoorn en ransuil. Het eksterneest is een mogelijke broedlocatie voor ransuilen.

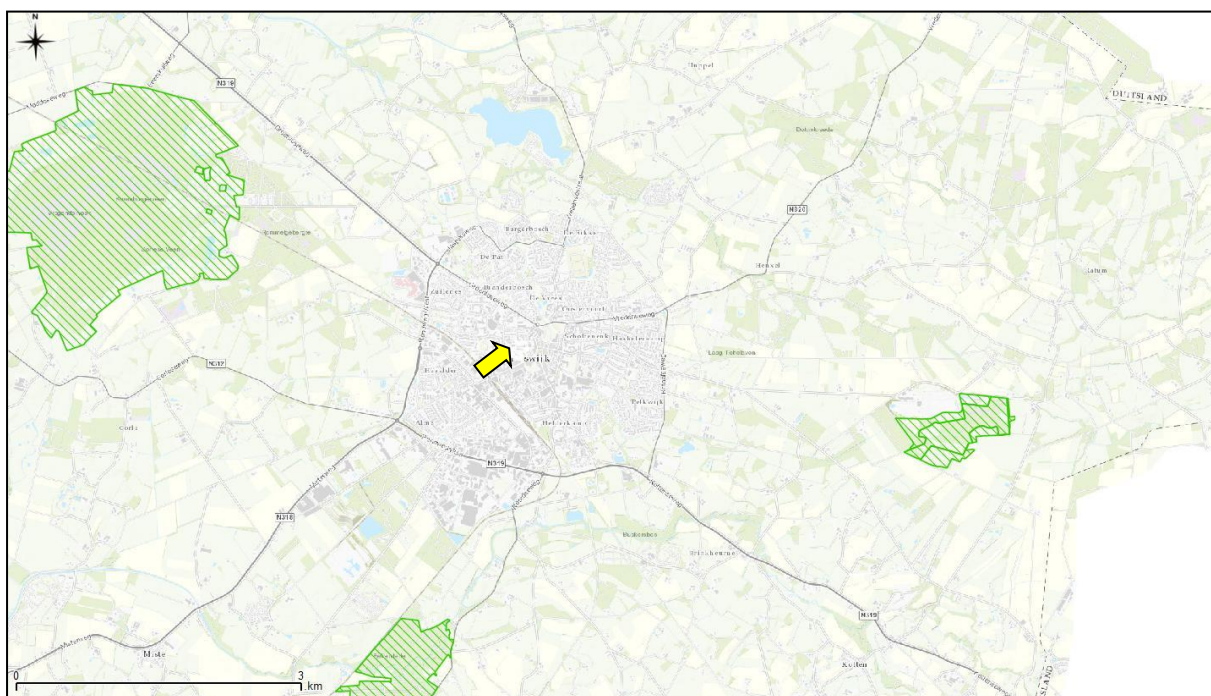
Figuur 13. Verspreiding van holtebomen, eksterneesten en een dichte spar op de onderzoekslocatie. Met groene vlakken is het openbaar groen aangegeven dat mogelijk deel uitmaakt van het functionele leefgebied van huismussen op de onderzoekslocatie.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Korenburgerveen, bevindt zich op circa 3 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 14).

Figuur 14. Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand (± 3 km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen en de ligging van de onderzoekslocatie in de kern van Winterswijk niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter ook niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 1.2 kilometer ten oosten van de onderzoekslocatie. Het betreft Ratum, deelgebied natuur en landschap. In figuur 15 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Winterswijk een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan het Mevrouw Kuipers-Rietbergplein (ong.) te Winterswijk.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de wegenstructuur en de parkeerplaatsen aan te passen.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / Opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Verspreid langs bebouwing groenblijvende vegetatie behouden t.b.v. leefgebied huis-mus. Behoud spar en eksternest met mogelijke functie voor ransuil. Indien niet mogelijk is aanvullend onderzoek naar ransuil noodzakelijk.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Aanwezige holtebomen behouden, indien niet mogelijk is nader onderzoek en een mogelijke ontheffingsaanvraag aan de orde.
	foerageergebied	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Gebied heeft in zijn geheel mogelijk belangrijke foerageerfunctie voor vleermuizen. Geen nader onderzoek nodig indien areaal groen behouden blijft.
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Geen verstoring eekhoorn bij behoud boom met mogelijke functie voor eekhoorn. Indien niet mogelijk moet gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode.
Overige soortgroepen		minimaal	nee	nee	nee	
Gebiedsbescherming						
		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		3 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		1.2 km	nee	nee	nee	-

Conclusie

De voorgenomen herontwikkeling heeft geen beperkingen voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging. De bomen waar mogelijke jaarrond beschermde functies zijn aangetroffen blijven met de voorgenomen werkzaamheden behouden.

Indien dit niet mogelijk blijkt, dient nader onderzoek naar de functionaliteit van de holteboom voor boombewonende vleermuizen, het gebruik van de onderzoekslocatie door ransuilen plaats te vinden en gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van eekhoorn. Zodra er jaarrond beschermde functies worden vastgesteld, is een onthefingsaanvraag bij de Provincie Gelderland van toepassing.

Verspreid over de onderzoekslocatie dient een deel van de groenblijvende vegetatie langs bebouwing behouden te blijven. Hiermee blijft de mogelijke functionaliteit van de onderzoekslocatie voor huis-
mussen behouden. Ook dient vegetatie buiten het broedseizoen verwijderd te worden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Winterswijk centrum, periode 2007-2017

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

www.gelderland.nl (GNN en beschermde gebieden in Gelderland)

www.gelderland.nl/Kaartenencijfers

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: <ol style="list-style-type: none"> a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephoibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bonbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: <ol style="list-style-type: none"> In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. 		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhart, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhart, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	Dagvlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparemoervlinder, gentiaanblauwtje, grote paremoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegelkoppje, veenbesblauwtje, veenbesparemoervlinder, veenhooibeestje, veldparemoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklieerde ogentroost, berggamander, bergnactorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorichis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nactorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboomje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

<p>Artikel 4.1</p>	<p>De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: <ul style="list-style-type: none"> 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
<p>Artikel 4.2</p>	<p>1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.</p> <p>3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.</p>
<p>Artikel 4.3 lid 1 en 2</p>	<p>Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.</p> <p>De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.</p>
<p>Artikel 4.4 lid 1</p>	<p>De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op:</p> <p>het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.</p> <p>het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer</p>
<p>Artikel 4.5</p>	<p>Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.</p>

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

